

Využitie postupov zhlukovej analýzy pri poznávaní študentov

*** EVA NÁBĚLKOVÁ**

Abstrakt: Zámerom autorky príspevku je upozorniť na exploračný potenciál štatistického spracovania údajov pomocou postupov zhlukovej analýzy. Zhluková analýza je súborom metód, ktoré umožňujú hľadať v empirických údajoch zoskupenia podobných objektov - typy. Postupy zhlukovej analýzy možno teda úspešne využiť ako nástroj na zostavovanie predpokladov o klasifikácii objektov. V príspevku sa pojednáva o možnostiach generovania empirických typológií študentov. Praktickým efektom takejto typologizácie je napríklad možnosť zostaviť diferencovaný vyučovací (resp. stimulačný, výchovný a pod.) program špecificky zacielený na jednotlivé skupiny študentov s podobným - povedzme osobnostným (resp. poznávacím, či iným) - profilom.

Príspevok všeobecne oboznamuje s problematikou zhlukovej analýzy, ďalej sú v ňom popísané základné postupy zhlukovej analýzy, informuje sa o druhoch mier používaných na uchopenie medziobjektivej podobnosti a načrtnutá je aj možnosť validizácie vygenerovanej typológie aplikáciou zhlukovej analýzy druhého rádu.

Metodologický záber príspevku je doplnený o ilustračnú aplikáciu vybraného postupu zhlukovej analýzy (nehierarchická zhlukovacia metóda tzv. k-priemerov) na súbore 98 stredoškóľakov, pričom ako typologizačné kritériá boli sledované osobnostné charakteristiky.